

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
Évre 4 frt, fél évre 2 frt, közönségi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr.; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitór soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Felhívás a közönséghez!

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék.

Ő es. és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896-ban Budapesten, az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reám ruházta.

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves mult nagy eseményeire és alkotásaira és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népcsaládnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket; megismeressük önmagunkkal és az idegenekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiúi lelkesedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöleli a nemzeti munka minden nyilvánulását; tervezete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ősei, vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágási korszakok emlékét kelthetik fel; melyek jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb megnyilatkozásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanújeleit, történelmi emlékeiket, melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekait, melyeknek megalkotása, gyűjtése megőrzése az ő érdemük.

A tudósok a művészek, az írók, a tanfőnökök, szóval a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mutassák be az eszközöket, melyekkel egy évezreden át a felvilágosodást és a nemzeti izlést terjesztették, s a nemzet erkölcesit megnevelésit igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa éléstárának földjét hogyan munkáltuk a multban, mint haladtunk mindig a korrallal és miképpen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a multban nem egy-

szer versenyeztek a nyugot legkötünőbb szaktársaival.

Tárják fel szorgalmuk és ügyességük műveit. Az elmúlt századok mestereinek remekait, a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítók erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése, leleményessége eredményeit.

Lépünk mindnyájunk sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyért — a hazáért!

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtetek az apák az uttörés sulyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ősek veritéke árán megtört sima uton milyen feladatok hárulnak reánk és a jövő nemzedékre!

Nagy, ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem sok nemzet ültetett meg.

Gyűljön a nemzet oda a felséges uralkodó köré, a ki hazánkat oly atyai gondnal és bölcsességgel vezetett az áldásos béke útjain, a haladásnak magasztára és a ki — egy dicső ezredéves mult hű letéteményese — oda vezeti a magyar népet egy szebb évezred küszöbére!

Budapest, 1893. február havában.

Lukács Béla, s. k.
kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

Visszafelé?

A „Szilágy-Somlyó” folyó évi márc. 2-áról kelt 9. számában megjelent „Visszafelé” című vezércikkre, bár annak írója köpeny alá rejtőzik, szükségesnek tartom felelni, nem azért, hogy magamat védelmezem, de azért, mivel a város ügyeiben tájékozatlan cikkíró a nagy közönséget bár kedélyes felszólalásával a tények elferdítése mellett könnyen félrevezethetné. Jól tudom ugyan, hogy a ki bármely kis körben a közügyek vezetésére van hivatva, a közérdek tekintetéből ha tiszta kézzel, odaadólág és lelkiismeretesen működik, sokat kell tőrne, de megnyugtató lelkiismeret, — az alaptalan gyanúsításokkal szemben pedig megvédelmez multam és polgártársaim nagyra becsült elismerése.

A felszólalást illetőleg azt mondja cikkíró, hogy meghoztuk a nagy áldozatot egy tágas piactér létesítésével s azon most oly bódék vannak engedélyezve, melyek minden eddig elért eredményt megsemmisítenek, — midőn felszólaló cikket olvastam, elgondoltam, hogy most ismét egy jó magyar emberrel van dolgom, a ki mindig kezdeményez, nagyszabású terveket alkot, de a végrehajtás módja és eszközeivel leszámolni nem képes. Kedves jó interpellálóm! Nem 15 év, hanem közel egy század óta állottak azon ronda és a piactér összeszorító boltocskák, melyeknek eltávolítása a mult év folyamában is csak úgy sikerült — igen tekintélyes egyének ellenzésével szemben, — hogy kész hitelművelettel, építési tervvel és szerénység nélkül mondhatom, vasakarattal küzdöttem az új sorbolt létrehozásában, — akkor a cikkíró ur a sajtó terén nem volt szíves nekem segíteni, most pedig, midőn a mű teljesen befejezve sincsen, talál okot, módot rozakaratulag gáncsolkodni.

A piactér az élelmi szerek, gyümölcsök és egyéb házi cikkek elárulására szolgáló hely lévén, nem én, hanem hozzájárulással a városi tanács megengedte, hogy a pékek árucikkeiket ideiglenesen, fedett helyiségben árulhassák, — továbbá megengedte a tanács hozzájárulásom nélkül ideiglenesen, hogy a Láng-féle bolt mellett egy fedett husároló szék felállítassék. Ezt a tanácsnak megtagadni nem lehetett, de jogában áll az ellen a város bármely adózó polgárának panaszszal fellépni s meddig ezt nem teszik, a bódék a piacon fognak állni, — azonban a piactér végleges rendezésével a pecsenye-sütő bódékkal együtt valószínűleg más helyen.

Ha a cikkíró urnak olyan szembeötölő azon két bódé fennállása, működjké közre egy árucarnok valamelyik a piachoz közel eső utcabáni felállítására, mivel élelmi szerek elárulása a piacon az ipartörvény értelmében is engedélyezendő.

Ha a cikkíró ur Budapest fő- és szék- városban valamikor széttekintett, látnia kellett, hogy a székesegyház körül — ugynevezett koldusernyő alatt — árulják a jó soroksári rozkenyeret. A városház közelében a halpiacon pedig állandó gyékény sátrak alatt a pompás szegedi halat s ha még jobban széttekintett, tapasztalhatta, hogy az Andrássy-ut elején, az államférfiak lakta házak kapui alatt, vicselt fehér ruhákat és cipőket árulnak, és ezen senki meg nem botránkozik.

Hiszem, hogy cikkíró ur messze terjedő fényes szépségzi izléssel bír s óhajtaná, hogy Sz.-Somlyó város piacán sem mészárszék, sem bódé, de még vereshagyma árulóhely se legyen, — és ez így igen nagyszerű lenne. De nem lenne kielégítve a nagy közönség.

Cikkíró urnak messze terjedő tervei vannak. Elakarja vinni a „Bem”-térre a vásáros helyiséget, mondja meg, hogy hova tenné? — No hát én foglalkoztam ezen tervvel, de azt helyesen megoldani nem tudtam, mivel ha a „Bem”-tér teljesen befásítva, mostani rendeltetési céljától elvonatnék, az alsó vadkerten levő állatvásártérre kellene az iparcikkek — széna, szalma, fa- és cserép edények — árulására szükséges tért felhasználni, no de azután hova tennénk az állatvásártér? A tégláégető helyekre — az állategészségügyi törvények figyelembe vételével nem lehet áthelyezni, mivel ártérben fekszik, de arra a margittai vasut közeli kiépítésével szükség is lesz, — a felső vadkertre talán? Ez sem alkalmas hely, mivel ártérbe fekvése mellett, hozzáférhető alkalmas jó utat és a Kraszna folyón hidat kellene építeni. Ha pedig a nagyfalui ut melletti „Vajó”-kerten felül, vagy pedig a város keleti részében, a Perecsen felőli határ részben helyeztetnék el, akkor azon kis mérvű állatvásár, mely jelenleg még tengődik, csaknem egészen megsemmisülne.

Tisztelt cikkíró urnak lehetnek szép eszméi e szegény kis városunk berendezésére, de valóításához a szükséges alapról semmit sem szól. Ha cikkíró ur társadalmi téren a pénzalapot összeterezteti, vagy pedig a város képvisletét csak egy 3% pótdadó szépségzi célokrai szükségéről meggyőzi, én örömmel fogok vállalkozni egy város piacáról, valamint a gőzfürdő mellett a „Bem”-térrel lefutó árkok beboltozására is.

A megdicsőült hős Bem, volt magyar hadvezérről elnevezett tér pedig a közcél érdekében még mindig lesz oly kegyelet, mint Marosvásárhelyen, hol a szabadsághős Bem apó szobra elhelyeztetett, mely körül négy darab szomorú fűzfa diszeleg, és a hazafiasságáról ismert marosvásárhelyi polgárság még sem ütközik meg azon, hogy a szobor közvetlen közelében vásárok alkalmával a becületos csizmadia mesterektől vásárolt csizmák vasaltatnak és egy kintornás táncoltatja madarait.

Sajnálom, hogy a cikkíró ur hozzám kellő felvilágosításért nem folyamodott, vagy illetékes forum előtt panaszt nem

emelt, hanem inkább választotta a tetszősebb nyílt tért. De ha már így történt, nagyszabású és hangu felhívására kijelentem, hogy míg e helyen leszek, e város érdekeit kellő számítás, kitartás és csekély tehetségemtől kitelhető igyekezettel fogom előmozdítani. — Ugyanazért fő törekvésem lesz a várkert igen közel időbeni megszerzésével legelőbb ovoda és iskola, — azt követőleg pedig egy vendéglőnek építése iránt javaslatot előterjeszteni és azon leszek, hogy annak sikeres eredménye is legyen s ha ezen kis városunkban nem kis munkát befejezhetem, akkor a cikkíró ur azon kívánságának, hogy a csatornák villanyvilágítás mellett beboltoztassanak, igyekezek eleget tenni, s azt követőleg egy árucarnok felállítására is közreműködni, addig pedig igen szépen kérem, legyen türelemmel és ne essék kétségbe piactereink rendezetlensége felett. — Mint szenvedélyes turista pedig vásárolja meg a néhai kapitány ur nyaralóját és helyezze azt a Magura tetőre, hol a várost teljesen szemlélhetvén, szépségzi izlését még jobban és annyira fejlesztheti, hogy még a czizmadia és a kenyérszint is szükségtelen bódéknak látván, azoknak eltávolítása iránt egy újabb szellemidus cikkben fog tőlem lehetetlent kívánni.

Sz.-Somlyó, 1893. március 2.

Gencsy Sándor.

A polgári házasság.

A polgári házasság kérdése foglalkoztatja most társadalmunk minden rétegét. Megindultak a mozgalmak mellette és ellene országsszerte minden felé. A mi vármegyénk is fog nyilatkozni e hó 14-én tartandó közgyűlésében. Mi már elmondottuk magunk nézetét előzőleg, most csak arra szorítkozunk, hogy amaz indítványt, mely megyei közgyűlésünk első tárgyat fogja képezni, e helyen közöljük s azt, mint a kor színvonalán állót, olvasóinknak megfigyelés végett ajánljuk.

Az indítvány így hangzik:

„Indítvány. Tekintettel arra, hogy a kormány egyház-politikai programjának megvalósításától törvényhatóságunk is a magyar állam egységének, a vallásfelekezetek közötti állandó békének, a házaselet erkölcsi alapon való fejlesztése s hazánk állami függetlenségének az egyház-politika terén is rég óhajtott diadalát várja s figyelemmel arra, hogy a kormány ezen törekvését az ország egyes vidékein bizonyos körök oly színben igyekeznek feltüntetni, mintha az a nemzet közvéleménye és meggyőződésével homlokegyenest ellenkeznék; s végül fontolóra véve azt, hogy őseink már több mint háromszáz évvel ezelőtt az általános vallásszabadság biztosítására alkotott erdélyországi törvény létrehozásában, mint zászlóvivők közreműködtek, kiknek emlékéhez hűtlenek mi sem maradhatunk; tisztelettel indítványozzuk: mondja ki a törvényhatóság közgyűlése, hogy a magyar kormánynak az egyház-politikai kérdésben foglalt és a mai kor vallási és társadalmi igényeinek megfelelő szabadelvű álláspontját helyesli s azt nemcsak magáévá teszi, hanem annak minél előbb leendő megvalósítását élénken óhajtván, e téren

minden rendelkezésére álló eszközökkel való támogatásáról biztosítja. Dull László, Biró Ferenc, Berényi János, Kürthy Károly, Szigyártó György, Ujvárosi Ferenc, Főnyad Balint, Balog Gyula, Csetnek István, ifj. Mátéh Ferenc, Bari István, ifj. Goldberger József, Vincze Albert, Molnár Lajos, Lőrinczy György, Czelli Lőrinc, Szabó Pál.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegye-ház nagytermében 1893. évi március hó 14-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

A gyűlés tárgyai:

1. Indítványa idősb Dull László és érdektársainak a kormány egyházpolitikai programjának helyeslése tárgyában.
2. Magy. kir. pénzügyminiszter urnak f. évi 9012. sz. körrendelete adófelszámolási bizottságok megalakítása tárgyában.
3. Magy. kir. belügyminiszter urnak 76313—892. sz. rendelete a bába-ügy rendezése tárgyában mult évi 155. k. gy. sz. a. hozott határozatra.
4. Igazoló-választmányi jelentés a mult év december 28-án megtartott bizottsági tag választásokról.
5. Társhatósági átirat.
6. A váci siketnéma-intézet kérelme adomány iránt.
7. Az országos m. színész-egyesület nyugdíjintézetének kérelme rendes évi segélyben való részesítés iránt.
8. Előterjesztés a kisdédóvási törvény végrehajtása tárgyában m. évi 840. sz. határozattal kiküldött bizottság eljárásáról.
9. Alispán betérjeszti a himlő-nyirk beszerzését tárgyzó szabályrendelet tervezetét.
10. Alispán bemutatja földmívelési m. kir. miniszter urnak gyümölcsészeti tanfolyam rendszeresítése tárgyában kibocsátott m. évi 9544. sz. rendeletét.
11. Alispán bemutatja Kraszna és O.-Kecel külségek által faiskola létesítése tárgyában hozott határozatokat.
12. Alispán bemutatja a Bréd község tulajdonát képező regale kártalanítási kötvény elhelyezésére vonatkozó határozatokat.
13. Alispáni előterjesztés az időközben elhalálozott biz. tagokról.
14. Igazgató-választmányi jelentés a n.-dobai választó-kerületben m. év dec. 28-ikára kitűzött választás meghiusultáról.
15. Alispán az Oláh János részére kiállított törlési nyilatkozatot jóváhagyás végett bemutatja.
16. Alispán bemutatja Zilah városnak az ebtartásról szóló vármegyei szabályrendelet módosítása iránti kérelmét.
17. Alispán bemutatja kereskedelmi m. kir. miniszter urnak a községi közlekedési (vicinális) közutakról mult évi 93. sz. a. alkotott szabályrendelet módosítása iránti rendeletét.
18. Felelbezése Nagyfalva község képviselő-testületének a közgazdasági ügyek intézéséről alkotott szabályrendeletet vizsgáló bizottság határozatát ellen.
19. Felelbezése Szabó János n.-pacali albirónak a 40. sz. képviselő-testületi határozat ellen.
20. Felelbezése Gál Károly és társai paniti lakosoknak az odaváló képviselő-testület mult évi 5. sz. határozata ellen.
21. Felelbezése Dr. Mariska Ödön Zilah városi orvosnak a városi képviselő-testület 226—892. sz. határozata ellen.
22. Felelbezése Dr. Böckel Bélának Sz.-Nagyfalva község képviselő-testülete által 56—892. sz. határozat ellen.
23. Felelbezése Szántó Károly ördögkúti körjegyzőnek a bodjai képviselő-testület által folyó évi 3. sz. a. ítmérés adószedés bérbeadása tárgyában hozott határozat ellen.
24. Kérelme Zilah város közönségének a községi iskolának állami kezelésbe való vétele tárgyában kultus miniszter urhoz intézett kérelmének pártolása iránt.
25. A sz.-főkeresztúri körjegyzőséghez tartozó községi körjegyzői küldönc alkalmazását kimondó határozataikat jóváhagyás végett betérjesztik.
26. Kérelme Vajda Mihály o-nádasdi lakosnak törlési nyugta jóváhagyása iránt.
27. Kérelme Ér-Szt-Király községnek több rendbeli ingatlanok eladását tárgyzó határozatainak jóváhagyása iránt.
28. Tánád nagyközség a róm. kath. egyház anyagi támogatása tárgyában hozott folyó évi 2. sz. határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.
29. O.-Kecel község kérelme 1000 forintól adós levél jóváhagyása iránt.
30. Kérelme Sz.-Ujfalva községnek a

heti vásároknak a község belpiacán leendő megtarthatása iránt.

31. Sz.-Kövesd község 95 frt 36 kr. birói számadási maradvány törlése tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

32. Kérelme Zilah város közönségének vásárhely díjszabályzat módosítása iránt.

33. Gyümölcséses község folyó évi 13. sz. határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

34. Felső-Bán község mult évi 7. sz. határozatát megerősítés végett betérjeszti.

35. Kémer község kézbesítői állás rendszeresítését tárgyzó határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

36. Hadad község öt illető biztosítéknak zálog-jogi bekebelezésére engedély megadás iránt folyamodik.

37. Deésháza község képviselő-testülete az építendő körjegyzői lak tervét és költségvetését jóváhagyás végett bemutatja.

38. Alispáni előterjesztés a Sz.-Somlyó városnál üresedésben levő város-gazdai és állatorvosi állomások betöltése alkalmára helyettes elnök kiküldése iránt.

39. Csömörli község kérelme ingatlan vagyon átruházását tárgyzó határozat jóváhagyása iránt.

40. Kérelme László Gyula volt utmeszternek 1000 frt végkielégítés iránt.

41. Alispáni jelentés a népkönyvtárak felállítási költségeire az egyes községek által tett adományokról.

42. Kérelme az ippi ref. egyháznak a község kölcsön-kötvénye kamatjövödelmének átruházása iránt.

43. Szilágy-Szeg község ingatlan birtok vásárlás tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

44. Felelbezése Szemere Ödön k-pacali lakosnak a mult évi 9. sz. képviselő-testületi határozat ellen.

45. Alispán betérjeszti Ér-Kisfalva községének a legelő-adó kivételét tárgyzó határozata felvilágosítására vonatkozó iratokat.

46. Szédemeter községnek az 1882—1887. évi bika-alap számadásai.

47. Az alsóbáni körjegyzőség községeinek községi követelések leírását tárgyzó határozatai.

48. Községi zárszámadások.

49. Községi szegényalap számadások.

50. Községi költségvetések.

51. Községi pótköltségvetések.

52. Községi követelések törlése.

53. Felelbezése Neumann Simon ököritői lakosnak az odaváló képviselő-testület által kötött regale haszonbérlet megsemmisítése iránt.

54. Sz.-Nagyfalva község kérelme tűzrendészeti szabályrendelet jóváhagyása iránt.

Krasznamegyei takarékpénztár.

A „Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület” ügyei — ama szoros viszonyból fogva, mely azt közönségünk érdekeivel össze fűzi, a mennyiben e vidék lakosságának tulajdoni többsége ezen pénztárral, részint mint részvényes, részint mint betető, legnagyobb részben pedig, mint ama hetedfél millió forintot megközelítő évi pénzforgalomban különböző közelebbi és távolabbi személyes érdekeltségben levő üzleti összeköttetésben áll — a mi vidékünkön annyira közögy, hogy tekintettel különösen az előtt pár évvel lezajlott szomorú eseményekre, kötelességünknek tartjuk olvasóinkat az intézet jelen állapotával megismertetni.

A küszöbön levő közgyűlés előtt eléggé nek tartjuk e végett az igazgatóság évi jelentését egész terjedelmében közölni, a mint következik:

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk az 1892-ik üzleti év eredményeiről jelentésünket az alábbiakban előterjeszteni:

Az elmúlt évben is hűek maradtunk azon elvünkhöz, hogy az intézet a helybeli és vidéki kereskedelmet és ipart támogatni köteles.

Ezt erőnktől kitelhetőleg meg is tettük és jövőre is megtenni kötelességünknek fogjuk ismerni.

A mult évi március 20-iki rendes közgyűlésen megbízást nyertünk, hogy ez intézeti alaptőke 60,000 forintból 100,000 forintba 800 darab 50 ftos részvény kibocsátása által felemeltessek.

Az új részvény kibocsátási ára 55 frttal lett oly formán megállapítva, hogy minden egyes részvény után 5 frt azonnal fizetessék be és a tartalék tőkéhez csatoltassék.

A részvényesek az intézet iránti bizalmuknak szép jelet adták, midőn az újonnan kibocsátott részvényeket aláírták és átvették, mi által az intézet részvényeinek a pénzpiacra való adását kikerülte.

A részvényenként befizetendő 5 frt azonnal be lett fizetve és így 4000 frt lett a tartalékához csatolva.

Az alaptőkére befizetett 33,934 frt, és így csak 6066 frt van hátralékban, mely összeg az 1893. év végéig befizetendő.

A részvényeseknek, kik az alaptőkét 1892. év végéig befizették, a részvények 1893. év elején kiadtak, és azok az 1893. évi nyerevényben már részt vesznek, a többiek élvezik a befizetett összeg 6% kamatát, és a részvényt csak is 1894. évben fogjuk kikapni s így csak is 1894. évben vehetnek részt a nyerevényben.

Az évi forgalmat, különösen egyes üzletágakban elért forgalmat feltüntető ki-mutatásokat a következőkben mutatjuk be:

Pénztári forgalom. Az 1891. év végével volt pénztár maradvány 6441 frt 03 kr, 1892. évi bevétel 3.204,513 frt 30 kr, összesen 3.210,954 frt 33 kr. 1892. évi kiadás 3.192,711 frt 20 kr. 1892. év végén pénztármaradvány 18,243 frt 13 kr. 1892. évi összes pénztári forgalom volt 6.397,224 frt 50 kr, 1891. évben 5.160,554 frt 73 kr. Tehát a mult évihez emelkedés 1.236,669 frt 77 kr.

Jelzálog. 1892. évben kiadatott 9675 frt, 1891. évről maradvány 49,265 frt, összesen 58,940 frt, visszafizetett 1892. évben 10,103 frt 25 kr, marad 1892. év végével állomány 48,836 frt 75 kr. A mult évhez képest apadás 428 frt 25 kr.

Kézi zálog. 1892. évben kiadatott 2759 frt 50 kr, 1891. évről maradt 1434 frt, összesen 4193 frt 50 kr. Vissza fizetett 1892. évben 2135 frt, marad 1892. év végével 2058 frt 50 kr, a mult évihez képest több 624 frt 50 kr.

Betétek. 1891. év végével maradt 274,451 frt 45 kr, 1892. évi bevétel 319,700 frt 40 kr, 1892. évi tőkésített kamat 16,943 frt 86 kr, összesen 611,095 frt 80 kr. 1892. évben vissza fizetett 231,005 frt 50 kr, maradt 1892. év végével 379,190 frt 30 kr. a mult évhez képest több 104,738 frt 85 krrel.

Visszleszámitolás. 1891. év végével 295,768 frt, 1892-ben visszleszámitoltatott 1.572,573 frt, összesen 1.868,341 frt, 1892. évben vissza váltattott 1.551,416 frt, marad 1892. év végével 316,925 frt, a mult évhez képest több 21,157 frttal.

Váltó tárcá. 1891. év végével 553,059 frt, 1892. évben 15,172 db. váltó 2,465,321 frt 97 kr, összesen 3,018,380 frt 97 kr. 1892-ben vissza fizetett 2,315,981 frt 54 kr, marad 1892. év végével 702,399 frt 43 kr. A mult évhez képest több 2816 db. váltó 149,340 frt 43 kr.

Folyó számla. 1891. év végével 5278 frt 59 kr, 1892. évben kifizetett 2.007,401 frt 54 kr, összesen 2.012,680 frt 13 kr. 1892. évben visszafizetett 1.992,388 16 kr. Marad 1892. év végével 20,291 frt 97 kr.

Idegen váltók beszédése (küldvény.) 1892. évben 252 váltó 159,674 frt 46 kr, 1892. évben 244 váltó 157,921 frt 44 kr, 1892. év végével fennmaradt 8 váltó 1753 frt 02 kr.

Mint az osztr magy. bank mellékhelye. 1892. évben 128 benyújtás 2231 db. váltó 574,184 frttal történt, ezekből leszámítottatott 2193 db. váltó 551,899 frttal, visszautasítottatott 38 db. váltó 22,285 frttal.

A nevezett bankkal 284 levél váltattott. Ezek azon adatok, melyek a mérlegben kellő kifejezést találnak és melyeket tájékoztulni előadni szükségesnek láttunk.

Az 1892. évre a tiszta nyerevény 2638 frt 30 kr. leírás után 10,847 frt 56 kr, 1891. évről áthozottat 372 frt 57 kr, tehát 11,220 frt 13 kr.

Ennek felosztására nézve bátrak vagyunk indítványozni, miszerint az alapszabályok értelmében: a) 1200 db. 1-ső kibocsátási részvény után 3 frt osztalék, vagy 6% 3600 frt, b) jótékony célra 1% 112 frt, c) az igazgatóság részére 20% 2210 frt, d) a tartalék alaphoz 10% helyett 40% 4935 frt 68 kr, e) a tisztviselőknak mint jutalék 300 frt, f) az 1893. évi számlára áthozandó 32 frt 45 kr, összesen 11,220 frt 13 kr. A tartalékalap a mult év végével a mérlegben 4000 frttal van kimutatva. 1) 1892. évben oda csatoltatott a 800 db. új kibocsátott részvények darabjánál 5 frt 4000 frt, 2) átruházási és kiállítási díjak címen 551 frt 32 kr, 3) Ezeknek az összegeknek 6% kamatai 513 frt, 9064 frt 32 kr, 4) az 1892. évi nyerevényből 4935 frt 68 kr. Tehát a tartaléktőke 1892. év végével 14,000 frttal ért el.

Ingatlan vagyon. A mult évi jelentésünkben említett Telegdy-féle ház-vétel még most sincs lebonyolítva és ezen házvétel a mérlegbe 600 frt 50 kr. mint a bíróságnál letett bánompénz van felvéve.

A Kálvin-utcai házat 1892. évben 6000 frt eladtuk és a jelenlegi intézetiháznál 5% 428 frttal újonnan leírásba hoztuk, minek folytán a jelenlegi intézeti ház 8100 frt és az árverésen 1890. évben vásárolt szőlő 30 frt értékkel van a mérlegbe kitüntetve.

Szilágy-Somlyó, 1893. február 8-án.

Az igazgatóság.

Az alispán atyai jóindulata.

Van neki, ezt megtagadni nem lehet, de hát mit tehet ő arról, hogy abból az Érmelléknek soha sem jut. Még az sem

volna baj, ha személyes emberi jóindulatát nem is pocékolja egy ilyen lejárt vidékre, ahol immár orvosságot is alig lehet kapni egy pohárka bakatort és veszedelmesül megcsappant a négy lóval járó gentryk száma, — a hangunk is megvékonyodott, nem igen lehet attól már félni a megyegyűléseken; az ölmosbot is régen lomtárba került és dühöng közöttünk a lojalitás; hanem mindezek dacára, vagy éppen ezen okokból egy kis hivatalos jóindulatot legalább magára erőszakolhatna az alispán ur mi irántunk Érmellékiek iránt is.

... Hát úgy eshetett ez az egész dolog, hogy Zilahon leült az asztala mellé valamelyik bennszülött hivatalnok, hogy megcsinálja az érmelléki utasportokat. Nem járván túl a Mice patakján, azon töprengett, hogy miből induljon ki az érdekelt községek csoportosításánál. Eszébe jutott az a kis vers, a mit néhai Porcsalmi tanító készített s a melyet ő kölyök korában be is magolt. És megcsinálta az érdekeltiségi csoportot ilyen formán:

„Pér, (Pacal, Usztató),
Pele, Szarvad, Szodoró,
Szántó, Hatvan, Kávás,
Szödemeter, (Szilvás).”

Semmi megütőzések sincs rajta, mert hiszen minket Érmelléket már rég idő óta csak úgy az asztal mellől, papíron igazgatnak, személyesen meggyőződni a mi állapotainkról, habár elvéve is, az ördög se tartja kötelességének. Meghallgatni azoknak tanácsát, információját, a kik ügyes-bajos dolgaikkal, viszonyainkkal ismerősök, (legtöbb esetben nem a járási tisztviselők ezek) lealázónak tartják; így aztán adnak, küldnek, irnak, nyírnak olyan rendeleteket, olyan elhatározásokat, olyan terveket, hogy mikor a képviselő testületben tudomásunkra jut, biz Isten hírtelenében nem tudjuk: „Sirjunk-e, vagy mérgeledjünk.”

Ilyen forma tervezet az is, a mely ellen „Az alispán atyai jóindulata” címen a „Szilágy-Somlyó” mult számában Falusi név alatt ugyancsak protestál valamelyik érmelléki atyafi. Leírja, hogy milyen boldoggá akarja tenni őket az alispán ur a tervezett utvonallal és hogy a csoportba tartozó községek mindenike, hány százezlékkal kell, hogy járuljon az ut megépítéséhez.

Hát kérem alássan mindenki ott tapogtassa, a hol fáj neki, ha nagyon fáj, még egy-egy jajt is megeresz az ember, ez talán csak nem fog nehezére esni az alispán urnak és nem fogja természetellenesnek találni. — Falusi is elmondja hogy mi fáj neki, én is el akarom mondani, mert az én sebem még égetőbb, mint az övé, nem lehet ezt jajszó nélkül eltűrni, annál is inkább, mert nekem riményem van hozzá, hogy elvégre is belátják az intéző körök és közegek is, hogy az igazság megmarad igazságnak, ha érmelléki ember mondja is és fából vaskarikát csinálni még akkor is, örökre elaludt dolog lesz, ha a vármegye-házán csinálják is.

Ha lelki szeméimmel végig tekintek a tervezett utvonalon, és az annak felépítésére kötelezett községek csoportján, hát azt még csak meg tudom érteni, hogy miért csoportosították a községeket, még a reájok vetett építési %-ban is találok valamelyes arányt, egész addig találók a jelzett községek részéről valami hajszálvékony érdeket, mely oda fűzi őket a tervezett utvonallal; a míg eljutok ahhoz a ponthoz, a hol az ér-hatvani határban elágazik az ut M.-Terem szatmármegyei község felé.

Ezen a végponton erről esvén Er-Kávás, hát mit vétett ez az árva falu, avagy miféle érdemei vannak a ngs. alispán ur előtt, hogy a többiekhez, mint egy oda csapta, mintegy gazdátlan jószágot oda vernek a többi közé, hiába nem oda való. Avagy csak azért, hogy ez is tartozzék valahova és segítsen a teher viselésében a többinek, anélkül, hogy annak valami hasznát látna, míg fenn áll ezen az árva világon. Még azok a községek is feljajdulnak a tervezet ellen, a melyek tagadhatatlanul sok hasznát vennék a kiépített utnak, hogyne jajdulna fel Er-Kávás, mikor egy ide való szekér se fog ott egy nyomot se csinálni azon az uton, — nem is csinálhat, mert semmi érdeke nem viszi arra. — És hozzájárulnak az építéshez 11.60%-al. Szép mulatság lesz ez nekünk csak egy 5—6000 ftos költségvetésnél is, egy olyan utvonala, a hová a mi szekereink csak véletlenül juthatnak, ha t. i. eltévedünk. Ennél nagyobb igazságtalanság még nem érte ezt a községet. Építsen ő olyan utat, a melyen ő soha, soha nem fog járni. Mert hogy soha sem fog járni, arra én fogadást ajánlok. Állítson arra az utvonala a vármegye egy strázsát és ha éppen kereszttül egy pár atyafi látogatoba menő emberen kívül ott más ér-kávási embert, vagy járművet találni fog, úgy az egész község nevében bátran kijelen-

tem, hogy kirendelhet bennünket Vártelekre utat csinálni és mukkanni sem fogunk.

Nagyságos elnök ur! Egy kis jóakarattal többet ér ezer meg ezer szabályrendeletnél, s nál, meg nem tudom minél. Hálás szívvel fogadnánk belőle mi is egy keveset, de ha részünkre egy csepp se jut: akkor igazságot kérünk, ezt megadni kötelesség. Azt pedig igazságosan követelni egyáltalán nem lehet, hogy Ér-Kávás község egy olyan ut megépítéséhez hozzon olyan tulságos áldozatot, a melynek a világ végezetéig semmi hasznát nem veszi.

Tudom, hogy az én soraimnak nem nagy sulya van, de szólaní mégis kötelességemnek tartottam és megnyugtató az én öntudatom, hogy most is igazságot beszéltem.

G. Diószeghy Mór.

Különfelélek.

— **Március 15-én**, a mint illetékes forráshól értesültünk, a sz.-somlyói kaszinó-egylet — közbejött akadályok miatt — az idén sem fog ünnepélyt rendezni. — Nem elkerülhetlenül szükséges az, hogy az ünnepélyt épen a kaszinó rendezze, de hogy Sz.-Somlyó e napot meg ne ünnepelje, szégyen lenne ráunk.

— **Társas-estély.** Városunk hölgyei körében nagy a lelkesedés egy a helybeli r. k. püsp. gimnázium részére szerzendő zászló érdekében. Körülből már is egy bizottság alakult, mely f. hó 2-án értekezletet tartott a gimnázium rajztermében, hol megbeszélést tartva tárgyává tették a céljuk elérésére szükséges teendőket. E szűkebb körű bizottság abban állapodott meg, hogy április 3-án közvacsorával egybekötött társas estélyt rendez az említett jótékony cél javára. Az estély programjainak egyes pontjait részletes tárgyalás alá vették, a teljes program egybeállítására későbbre maradt. Az értekezlet lefolyását következtetni lehet, hogy husvét másodnapjára egy szolid és mégis kedélyes szórakozásnak nézünk eléje, annál is inkább, mivel ez ügyet a szilágy-somlyói művelt és a nemes célért lelkesedni tudó hölgyek vették kezükbe.

— **Uj doktor.** Bazala Béla vármegyei aljegyzőt a kolozsvári tud. egyetemen mult hó 25-én az összes jogtudományok doktorává avatták.

— **Az iskolaszéki megalakulása.** A községi iskolaszék alakuló gyűlését e hó 5-én tartotta meg a városbáza tanácstermében. A gyűlés folyamára korelnöknek Zobel Lipót, korejegyzőnek Virág Lajos iskolaszéki tagok kérték fel. Közfelkiáltással megválasztva lettek: iskolaszéki elnöknek Gencsy Sándor, alelnöknek dr. Ajtai Endra, iskolaszéki tagok: gondnoknak Kedves György városi pénztárnok, jegyzőnek Bogdán István a községi iskola igazgató tanítója, Somogyi Kálmán és Révész Ferencnek az iskolaszéki tagságról lemondásuk tudomásul vétele s a városi közgyűlés ezen két helynek betöltése iránt intézkedni felkérte. A kisdóldóvászról szóló 1891. évi XV-ik t. c. értelmében a kisdóldóvada felett a felügyeletet jövőben is az iskolaszék fogja teljesíteni, magát megfelelő számú női tagokkal kiegészítve. Ugyanazért ezen törvény intézkedéséhez képest a kisdóldóvadi felügyelő bizottságba beavasztva lettek: dr. Ajtai Endréné, Bölöni Sándorné, Brüll Károlyné, Erdődy Lászlóné, Lengyel Ferenoné, dr. Láng Jakabné, Láng Józsefné, Mile Mihályné, Nagy Lászlóné, Nagy Gyuláné, Páskuj Józsefné, Somogyi Kálmáné, Szénássy Miklósné és Veverin Józsefné.

— **A szőlőbirtokosok figyelmébe.** Guzman Dénes borászati vándortanár f. évi március 13., 14. és 15-én a tasnávidéki gazdakör „Zölce” telepén Tasnádon, — f. évi március 19., 20. és 21-én Péeren az állami szőlőtelepen, szőlőfásoltási tanfolyamot tart, melyen minden szőlőbirtokos, vincellér és szőlőmunkás díjmentesen részt vehet. A fásoltásban legnagyobb előmenetelt tanúsítók között egy arany és három tallérból álló, két jutalom fog kiosztatni.

— **A Halmi-párnak Szilágy-Somlyón,** március 4-ikén a színházban tartott hangversenyén igen válogatott, előkelő közönség jelent meg és részesült olyan zenei élvezetben, a minő kis városunkban nagy ritkaság számba megyes. Halmi ur Nagy-Károlyban a pénzügyigazgatóságánál, mint pénzügyi titkár volt hivatalban, de szeme gyöngesége miatt orvosai tanácsára oda hagyta a poros aktáikat és mint kitűnő hegedűjátékos alig pár hóval ezelőtt arra határozta el magát, hogy ezután teljesen a művészi pályán fog tovább haladni. Könnyű volt erre elhatározni magát, mert a hegedűt oly mesterileg kezeli, hogy csak csodálkozni lehet azon, miként volt képes ily fényes zenei tehetséggel s ily rendkívül finom hangérzéssel a művészi pályát eddig is mellőzni, — s könnyű volt neki, mert megnyerő szépségű felesége mint ceteraművész lehetővé tette, hogy kotten olyan harmóniát mutassanak be a közönségnek, mely már szokatlan éreztetésénél fogva is megnyerje tetszésünket.

Sajnos, hogy a sok mindenféle zsenik föl-lepte bizalmatlanná tette a művészet iránt mindig kiváló előszeretettel viseltető s áldozatkész közönségünket s így a Halmi-párnban is csak felületességgel gondolván, sokkal kevesebben jelentek meg, mint a művészpár kiváló játéka megérdemelte volna. Hiszük, hogy ha még egy alkalommal meglátogatják városunkat, azok is sietni fognak meghallgatni őket, kik mostani elmaradásukat méltán sajnálják. Halmi urban még most ninesenek meg a már hosszabb művészi pályát megfutott kitűnőségek rigolyái. Megjelenése és játéka a tulságos mesterkélt-ségtől és fázszeg művészi fogásoktól teljesen ment. Ez biztosítja részére a sikert jövőben is és biztosítja különösen az, hogy hangfogásai és hangszínezése oly kifogástalan hibátlanok és tiszták, a minőt a loghirhedebb művészeknél is megazoktunk csodálni. De ugyan, hogy is olvadhatna oly kellemes harmóniába hegedűjátéka a citera alig hallatszónó finom árnyalatu hangjaival össze, ha nem lenne oly kifogástalan finom és tiszta hangfogása. A közönség el is volt ragadtatva játékaival a művész párnak s minden megjelenésekor zajos éljenzésben és tapsban nyilvánult az általános tetszés. Különösen tetszett a „fülemüle polka”, melyet meg is kellett, hogy ismételjének, — és tetszettek azok a kedves magyar szomoró nóták, a melyek, a citera andalító kíséréte mellett, hogy minő finomsággal és érzéssel voltak előadva, csak azok érezhették, a kik hallották, de a mit leírni nem lehet, Halmi ur egy citera szólót játszott el a „Trautavi emléket”, melynek kedves mélabus akkordjai szintén kiváló tetszésben részesültek. Halmi ur ez estén mint kitűnő szavaló is bemutatatta magát az „Örült” és „Munkácsi rab” meglepő elszavalásával. Halmiék az erdélyi megyékben tesznek most körutat s az után a chikágói vilákiállításra mennek, hogy a magyar dalnak és magyar művészetnek ott is dicsőséget szerezzenek. Kísérje őket őszinte szereneseinkünatunk. — Mint krasznai tudósítónk írja, a Halmi-pár e hó 5-én Krasznán hangversenyzett. A krasznai közönség is meg volt lepve a művészpár lebilineselő játékaival.

— **Táncestély.** A zilahi felső leányiskola f. hó 11-én saját helyiségeiben zártkörű, programmal összekötött táncestélyt rendez.

— **Krasznán március 15-ikét, az ujja-ébredés nagy napját** az eddigénél nagyobb ünnepélyességgel fogják az idén megülni. Az ünnepélyt most is az „olvásó-egylet” rendezi, a rendező-bizottság élén báró Györfy Pál bizottsági elnökkel. Külön meghívó nem lesz kibocsátva, hanem ez uton értesítetik mindenki, ki a szabadság hajnalának földért Krasznán óhajti megülni. Az ünnepély műsora következő: 1. Összhangzatos ének, előadják az állami iskola növendékei. Betanította és vezeti: Zoványi Lajos ur. 2. Március 15. Irta Szász Gerő. Szaválja Nagy Ilona k. a. 3. Egy-veleg operettekbl. Éneklő Huckay Luiza k. a., zongorán kíséri Nagy Ilona k. a. 4. Alkalmi felolvasás. Irta Farkas István, rom. kath. lelkész ur, felolvassa: Wargha Gyuláné urnő. 5. Magyar népdalok. Előadják cimbalmon: Stóhrer Leontin k. a., hegedűn kíséri: Farcády Sándor és Ritschel Károly urak. 6. Március 15. Irta Endrődi Sándor. Szaválja: Gál Lajos ur. 7. Összhangzatos ének. A tetszés szerinti belépti díjakból beveendő jövedelem a krasznai szegényorsu iskolás gyermekek tanszerrel ellátására fog fordíttatni.

— **Tavaszi magvak.** Kitűnő saját termésű virág- és veteménymagvak kaphatók özv. Ajtai Albertnél.

— **A Szilágy Cseh és vidéke takarékpénztár részvénytársulat** mult hó 26-án tartotta közgyűlését, melyen az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései tudomásul vétettek s a felmentvények megadattak. Az 1892. évi tiszta nyereség 11.692 frt 87 kr. volt, ebből a részvényeseknek 5000 frt (10%), a tartalékalapra pedig 4918 frt 22 kr. fordíttatott.

— **Tiszti ruhába bujt kalandor.** A közelebbi napokban Kolozsvárt egy ismeretlen ember egy csecsemőt adott át egy rendőrnök a szülőházba bevétel végett s mialatt a rendőr a gyermekkel bajlódott, az illető megszökött. Mint tegnap értesültünk, Gyaluban egy főhadnagyi ruhába öltözött embert tartóztatott le a rendőrség, akire a gyermekek-csempészet gyanuja esett. A letartóztatás után csakhamar kiszült, hogy az ipse nem más, mint Lőrincfalvi Fekete József a sz.-somlyói gimnáziumból ezelőtt pár héttel eltávolított rajztanár. De kiszült am még az is, a mit már itt Sz.-Somlyón léteben szélbibe beszéltek róla, de senki sem járt utána, hogy ő kelme nem huszár főhadnagya, csak bitorolja e címet és egyenruhát s hogy két felesége is van, — az első egy idős száz asszony, a másodikkal februárban kelt össze Budapesten a Kálvintéri templomban. Ez utóbbi az izraelita hitről tért át azon nagy szerencséért, hogy az ál huszár főhadnagya neje lehessen. A tanár ur előlétele egész rejtély, s még tovább érdekese fölfedezésre lehetünk elkészülve. Már öngyilkossági kísérletet is tett

volt magán a mult évben s magát meghaltának hirdette. Ugy látszik, volt is reá elég oka, mert a mint beszélük, e két feleségén kívül van még egy harmadik is. Ez érdekes história egy pár helybeli kereskedő és egy pár előkelő uri embert anyagilag is keményen érint, mert bajos lenne elhinni, hogy a három feleség közül valamelyik előálljon, hogy a számlákat és váltókat helyette kifizesse.

— **Panasz a posta ellen.** Csodálatos elbánás az, a melyben a helybeli kir. postahivatal városunk egyik felét, az úgynevezett alszeget részesíti. Mig ugyanis a postahivaltól felfelé eső városrészbe a reggeli posta azonnal széthordatik, ez már rég időkől óta az alszeget csak déltájt eszközöltetett, de legalább lapját délig mindenki megkapta s e rendszerral meg is lehetett mindenki elégedve, mert méltányos, hogy a kereskedők, stb., kik üzletüket nagyobb részt a felső városrészben tartják, a reggeli postai küldeményeket előbb vegyék. A mőta azonban az egyik levélhordó megváltozott, a reggeli posta az alszege csak az esti órákban lesz széthordva, úgy hogy öreg, vagy gyenge szemű emberek, a kik gyertya világánál nem olvashatnak, csak másnap jutnak ebbeli olvasmányukhoz. Ha ezen késedelmet bizonyos akadályok idéznék elő, hát ebben is meg kellene nyugodni, mint a hogy megnyugszik például egy szomszéd falubeli ember, a ki lapjához előbb nem járhat, — ánde ezen késedelmet maga az uj levélhordó egészen önkényileg idézi elő az által, hogy — a mint ő maga bevallá — a felszeget körül megtétele után, a mi még délelőtt megtörténik, az alszeget leveleket, lapokat már nem viszi szét, mert a mint kedélyesen megjegyzi, azzal a néhány újsággal minék indulna el az alszege? Hanem bevárja még a bpesti postát is, ezt előbb a felső városrészekre ujra kihordja s csak azután hordja ki az egész napi postát az alszege. Egyszóval mi alszegek az uj postás ő kegyelmének mostoha gyermekei vagyunk. Māskor is voltak uj emberek alkalmazva, de ily visszasság soha elő nem fordult. De már most kérdem: jogositott-e arra egy levélhordó, hogy a neki kihordásra átadott reggeli postát, a saját szakállára estig magánál vissza tartsa? En azt hiszem, hogy nem, sőt azt hiszem, hogy erre még maga a postahivatal sem lenne jogosított s csak az a különös, hogy a rendszertetéről ismeretes postafőnök ur e visszaélést észre nem vette, vagy ha — a mit ugyan fel nem tételezünk — észre vette, véget nem szakította. Most fehé vagyunk bátrak e jelenséget becses figyelmére méltatni, egyszerűságra kéri, tenne arról, hogy az említett közeg a lakosság egy részével önkényileg ne packázzék. Egy alszeget.

— **Selyem hamisítvány.** Egészünk el egy mintát a venni szándékolott fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csakély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötétbarna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggörbül. HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabár és vámtmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Ha zánk legújabb térképe** Homolka József szép s világos rajza után most jelent meg az Athenaeum Kézi Lexikonának 35. füzetében. Ezen kitűnő s legújabb adatok alapján szerkesztett térképen, nem csak minden megve más-más színnel van feltüntetve, hanem megtaláljuk benne hazánk minden jelentékenyebb városát s községét, az összes vasuti vonalakat, továbbá a kir. táblák területének határait, valamint székhelyeit, a törvényszéki helyeket, nagyobb vasúti állomásokat, szóval e kis mesterműben a közigazgatási, törvénykezési és közlekedési szempontok egyaránt érvényesülnek. A Kézi Lexikon új füzetéről (most a 35. és 36. füzet jelent meg) általánosságban csak ismételhetjük, amit már több alkalommal mondtunk, hogy a Kézi Lexikon hezagptóló, hazai művelődési szempontból felette fontos és közérdekű vállalatnak bizonyult, mely a maga lábán is megállhat, amennyiben minden más Lexikont nélkülözhetővé tesz, míg idegen, különösen német Conversations-Lexikonok kiegészítése gyanánt épenséggel nélkülözhetlen hazai vonatkozású függelékét képez. Az Athenaeum Kézi Lexikona most a T betű végéhez közeledik, s így nem sokára (mint értesülünk már 4 hét múlva) befejeztetik. A teljes mű 98 árnállo melléklettel füze 12 forintba, kötve 16 forintba fog kerülni, s a részletfizetéssel foglalkozó könyvkereskedések útján 1 frtos havi részlettel lesz megszerezhető.

— **Uj könyvek.** Ráth Mór budapesti könyvkiadó „1892. XXIV. törvények az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-szolnok, Zarándmegyek és a volt Kővár-vidék területén a birtokrendezés, arányosítási és tagosítási ügyekben követendő eljárásról” szóló 1880. XLV. törvények némely határozatainak módosításáról és kiegészítéséről. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázattal ellátta Dr. Reiner Ignac, igazságügyminis-teri fogalmazó A m. kir. belügyi-földmívelési-igazságügyi- és pénzügyi minis-teriumok által kiadott végrehajtási utasítással” cím alatt megjelent két füzetet küldött be szerkesztőségünkhez. A birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyeket a szilágy-megyei részekben tárgyaló eme füzetet ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ara a két füzetnek együtt 80 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Bismagyar Kraszna. A cikket örömmel vennők, mert a multból ismerve a forrást, annak közlésével olvasóinknak kedves dolgot cselekednők. Ánde ez csak is úgy lehetséges, ha idejében megkapjuk, mert gyorsajtonk még csak most jön és megérkezik, kézi sajtóunkkal lassan haladhatunk.

Giccei. Ér-Kávás. A szép költeményt már ki is szedettük, de a sok prózai dolgok kiszorították.

D... A vicinális ut kérdésre vonatkozó közlemény ezen számmakra későn érkezett, jövő számban azonban közölni fogjuk.

K. Gy. Sz.-Somlyó. Sorát ejtjük.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **BÖLÖNI SANDOR.**

Szilágy-Somlyón, a város tulajdonát tevő

városi szálloda
(a vendéglői üzlet teljes felszereléssel) jutányos feltételek mellett ápril 15-től, esetleg előbb is átvehető.

További felvilágosítást nyújt **ifj. Páskuj István** vendéglős.

VÖRÖS HERE
nagysemű, arankamentes, 10, 25, 50, 100 kilós zsákokban államilag plombozva, kilónként 76 kr.

5 kilós plombozott postazsák 4 frt utánvétért kapható

gróf Teleki Arvéd Drassói
uradalmában, u. p. Szerdahely.

Lóherminta, valamint más vetőmagvaink mintáival kívánatra ingyen és bérmentve szivesen szolgálunk. 1-6

Uj divatáru üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli piacon egy, a mai kor igényeinek megfelelő

rőfös, női és férfi divatáru üzletet nyitottam.

Mint uj kereskedő, azon célt tartottam szem előtt, hogy áruimat első helyről szerezzem be s így azon szerencsés helyzetbe jutottam, hogy a legújabb divatnak megfelelő jó minőségű árukat is a legjutányosabban számíthatok.

A tavaszi idény beálltával üzletemet mindennemű újdonsággal felszereltem.

Raktáron tartatnak a legdusabb választékban: női ruhaszövet, cérna kanavász, vászon, kreász, schiffon, fehérnemű, paplan, cachemir és selyem kendők, ruhadiszek, férfi kalapok, ingek, nyakkendők, keztütyű, s egyáltalán mindennemű női és férfi divateikkek a legjutányosabb árakban.

Midőn még a legpontosabb kiszolgálásról biztosítok, nem mulasztathatom el a n. é. közönség becses pártfogását kikérni.

Teljes tisztelettel:
Königstein Márton.

M E G H I V Á S.

A KRASZNAMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR-EGYESÜLET
folyó 1893. évi március hó 12-én délelőtt 10 órakor
Szilágy-Somlyón, saját üzlethelyiségében tartja
XXIV-ik évi
RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

Tanácskozási tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1892. évi üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadások és mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg, nyereség és veszteség-számla előterjesztése.
4. A nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Az 1893. évi költségvetés.

2—2 *Krasznamegyei takarékpénztár igazgatósága.*

Kunz József és Társa

cs. és kir. udvari szállítók. M. kir. szab. nagykereskedők
Budapest. Debrecen. N.-Várad.
Alapított 1802.

Ajánljuk debreceni újonnan berendezett dús választékú raktárunkat különösen a következő cikkekkel:

Menyasszonyi kelengye teljes választékban. Vászón, kész fehérnemű, szőnyeg, butorszövet, függöny, paplan és matrác.

Női ruhaszövet, divat- és rövidárúk. Női ruhák saját divattermünkben kitűnő szakerők felügyelete alatt készíttetnek.

Vidékre 20 forinton felüli megrendelések és minták bérmentve küldetnek. 26—52

Első rendű

DREHER ANTAL

kivitel palackserek főraktára

KOVÁCS ÉS MEZEY

Kőbánya, kápolna-utca 13. sz., a serfőzde közvetlen közelében.

Központi iroda és megrendelési cím csakis

KOVÁCS ÉS MEZEY, BUDAPEST

tea-, rum- és cognac-nagykereskedők.

Szétküldésre csakis plombált ládák használnak, melyek palackhiányt vagy törést teljesen kizárnak. 4—4

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Legolcsóbb és legerősebb palackser bevásárlási hely.

Köszönetnyilvánítás.

Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és és Gottschlig cég volt intézője iránt tanúsított jóindulatukért és kerem azzal új vállalatomban is részesíteni.

Kovács István.

GYÁR:
vas- és ércöntőde
MOSONBAN.

FŐRAKTÁR:
BUDAPEST,
VI., Váci-körút 21.

K Ü H N E E.

Alakult 1856. Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmúlhatannak bizonyult és több mint 13.000 példányban elterjedt

„HUNGARIA DRILL” sorvető-gépén kívül:

UJ: „JUBILEUM DRILL” könnyű, legolcsóbb sorvető-gépét.

UJ: Laacke híres rét- és szántóföldbe-ronát.

UJ: Egy-, két és háromvasú ekéit.

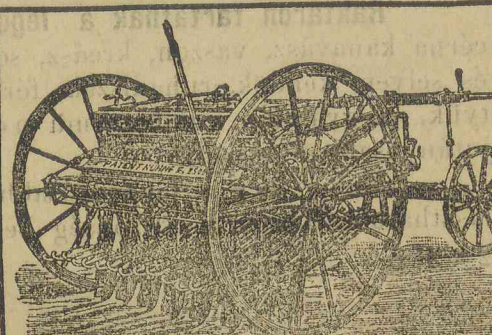
UJ: Gyűrűs hengereit.

UJ: Szelelő magtárrostaát, nélkülözhetlen kifogástalan vetőmag elkészítéséhez.

UJ: Thallmayer tr. arankavasztóját

UJ: Takarmány gyorsfűlesztőjét.

UJ: Aczeltékerek magvető tölesereket sorvető-gépekhez.

VESZEK és ELADOK

kisebb és nagyobb kiterjedésű földbirtokokat, ugyszintén bértelek és bérbeadók kisebb és nagyobb kiterjedésű földbirtokokat; esz-közli földbirtokokra és házakra **jelzálog-kölcsönöket** s mindazok, a kik ezt igénybe szándékoznak venni, forduljanak bizalom-mal hozzám. A bank ad kölcsönt a földbirtokok teljes értékének körülbelül 1/4 részére 42 1/2 évi törlesztésre, oly formán, hogy a kölcsönvő évenként minden 100 frt után 5 frt 65 krt fizet, s ezen 5 frt 65 krtban a tőke és kamat is bennfoglaltatik, úgy, hogy a 42 1/2 év leteltével a kölcsönvő sem tőkével, sem kamattal nem tartozik; ad 1000 frttól elkezdve a legmagasabb összegig, 10, 20 ezer frttól, s feljebb A kölcsönvételnél szükséges telekkönyvi kivonat, a kataszteri iv másolata és az adó-könyv, melyeket akkor kell hitelesíteni, ha a kölcsönt tényleg megkapja, aki pedig több kölcsönt óhajtna felvenni, mint amennyit adóalapján megadnának, akkor a bank becsü útján adja meg a legmagasabb kölcsönt, amely esetben a birtokon levő adósságokat kifizeti és a felülmáród összeget a kölcsönvőnek kiadja.

Bővebb felvilágosítást díjmentesen ad Szatmárt, 1893. évi január hó.

Pál János,
földbirtokos Szatmáron.
Petőfi-utca 20. szám alatt.

3—3

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMi BANK

ezennel közhirrre teszi, miszerint
törlesztési kölcsönöket
házakra és földbirtokokra
nemesak 4 1/2%-os záloglevelei alapján 50 évre, évi 5.35% törlesztés mellett, hanem ezentul a felek kívánságára
4%-os záloglevelei alapján
50 évre, 5%-os évi törlesztés mellett is engedélyez.

Az évi törlesztési részletben (annuitásban), úgy a kamat mint a tőke törlesztése bennfoglaltatik.

A bank ezenfelül úgy mint eddig is törlesztési jelzálog kölcsönöket engedélyez rövidebb törlesztési időtartamra, úgy
4 1/2%-os mint 4%-os záloglevelei
alapján

Prospektusok és közelebbi felvilágosítások a bank jelzálogosztályában szóbelileg vagy levélileg kaphatók.

3—3 **Az igazgatóság.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy engedve a több oldalról kifejezett óhajnak, egy régen nélkülözött s a nagy közönség kényelmére szolgáló, hatóságilag engedélyezett

Első temetkezési intézetet

rendeztem be.

Temetkezési intézetem úgy van felszerelve, hogy a temetésekhez szükséges összes cikket szép választékban bocsáthatom a t. c. közönség rendelkezésére, mi által megszűnik azon kellemetlen állapot, hogy a gyászolók kénytelenek legyenek a szükséges tárgyak beszerzésével aránytalanul sok időt eltölteni s azokért a legtöbb esetben túlságosított árakat fizetni.

Raktáron tartok — gyári áron — **érc- és fakoporsókat**, egyszerűeket és díszeseket, kész **szemfedeleket**, minden fajtában a legkisebb ártól kezdve, — **halotti koszorúkat**, stb. Elvállalok **gyászruhák készíttetését**, valamint **temetések teljes rendezését is gyászkocsival együtt** a következő legutánysabb árakon:

15 frt, — 25 frt, — 30 frt, — 40 frt, — 60 frt, — 80 frt, — 100 frt, — 150 frt, — 200 frt és feljebb

tetszés szerint. — Ezen összegekben az egyházi szertartásért járó díjat kivéve, a temetéshez szükséges összes tárgyak árai bent foglaltatnak. (pl. koporsó, szemfedél, vánkások, gyászkocsi, ravatal felállítás, a magasabb árúknál még a gyászjelentések és koszorú is.) — Megjegyezni kívánom, hogy bármely tárgyat külön-külön is elárulok.

Midőn eme hirdetésemet közzé teszem, nem mulaszthatom el a t. c. közönségnek eddigi szíves jóakaró támogatásáért köszönetemet nyilvánítani s kerem ezen vállalatomhoz is becses pártfogásukat.

12—52

Teljes tisztelettel:

FARKAS ISTVÁN.

Ismét és mindenkor jelszavunk
olcsó árak, nagy forgalom.

A béli és tavaszi idény beálltával üzletünket mindennemű újdonsággal felszereltük, és úgy mint eddig, ezentul is a legolcsóbb árak és leggyorsabb kiszolgálás mellett szolgáljuk áruinkat, u. m.:

Raktáron tartatnak a legdusabb választékban:

Női cugos cipők	2 frt 40 krtól feljebb,
Férfi vich-os cugos cipők	2 " 60 " "
Báli és alkalmi cipők	1 " 50 " "
Gyermek eszímák	2 " 30 " "
Gyermek cipők	25 " "

továbbá téli alsó ruhák, fehérneműek, kalapok, sapkák, keztyűk és nyakkendők a legszebb kivitelben és tartós minőségben kaphatók. 19—52

Nádor L. és Társa cipő, kalap és férfi divat áruak-tárában

NAGYVÁRAD, ZÖLDFA-UTCA, DÉRY-HÁZ.

Vidéki megrendelések a legolcsóbban és leggyorsabban eszközöltetnek.